MODI – projekt I, zadanie 14

Adam Misiak 310204

Obiekt dynamiczny opisany jest ciągłym modelem w przestrzeni stanu

$$\frac{dx_1(t)}{dt} = -\frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} x_1(t) + x_2(t)$$

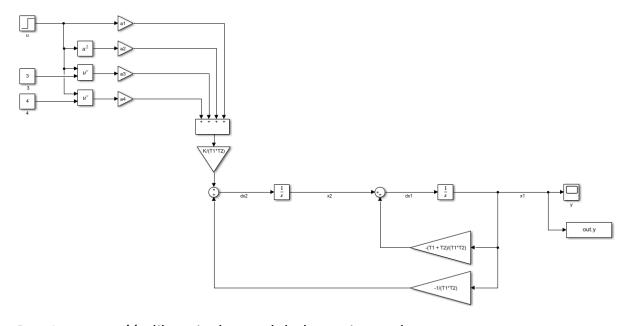
$$\frac{dx_2(t)}{dt} = -\frac{1}{T_1 T_2} x_1(t) + \frac{K}{T_1 T_2} (\alpha_1 u(t) + \alpha_2 u^2(t) + \alpha_3 u^3(t) + \alpha_4 u^4(t))$$

$$y(t) = x_1(t)$$

gdzie:

K = 2,
$$T_1$$
 = 5, T_2 = 8, α_1 = 0,32, α_2 = 0,45, α_3 = -0,29, α_4 = -0,1 Oraz $-1 \le \mathbf{u} \le \mathbf{1}$

Zad 1. Narysować interpretację graficzną dynamicznego modelu ciągłego

Rys.1 zawartość pliku: ciagly_model_dynamiczny.slx

Zad 2.

Wyznaczyć równania dynamiczne modelu dyskretnego, narysować jego reprezentację graficzną

Równania dynamiczne modelu dyskretnego:

Jako T przyjmę czas próbkowania dla modelu dyskretnego.

 x_1 :

$$\frac{x_1(k+1) - x_1(k)}{T} = -\frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} x_1(k) + x_2(k)$$

$$x_1(k+1) = (-T \frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} + 1) x_1(k) + T x_2(k)$$

 x_2 :

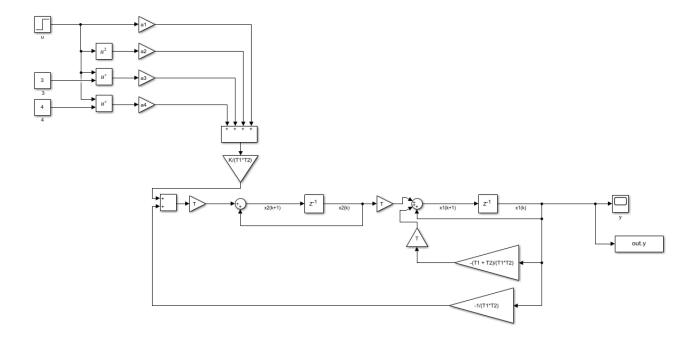
$$\frac{x_2(k+1) - x_2(k)}{T} = -\frac{1}{T_1 T_2} x_1(t) + \frac{K}{T_1 T_2} (\alpha_1 u(k) + \alpha_2 u^2(k) + \alpha_3 u^3(k) + \alpha_4 u^4(k))$$

$$x_2(k+1) = x_2(k) + T(-\frac{1}{T_1 T_2} x_1(k) + \frac{K}{T_1 T_2} (\alpha_1 u(k) + \alpha_2 u^2(k) + \alpha_3 u^3(k) + \alpha_4 u^4(k))$$

y:

$$y(k) = x_1(k)$$

Reprezentacja graficzna modelu dyskretnego:

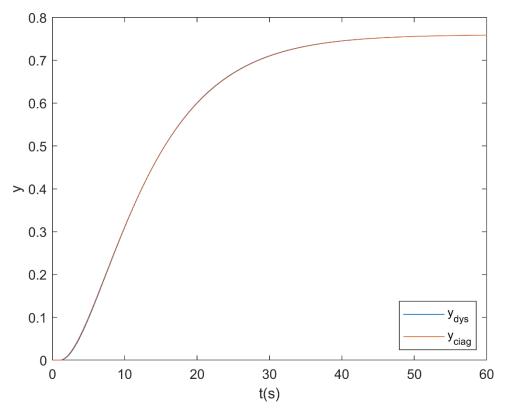
Rys. 2 zawartość pliku: dyskretny_model_dynamiczny.slx

Zad 3.
Zasymulować dynamiczny model ciągły i dyskretny dla tego samego skoku sygnału sterującego przy zerowych warunkach początkowych.

Odpowiedzi układów w zależności od czasu próbkowania T Sygnał sterujący to skok jednostkowy w 1 sekundzie

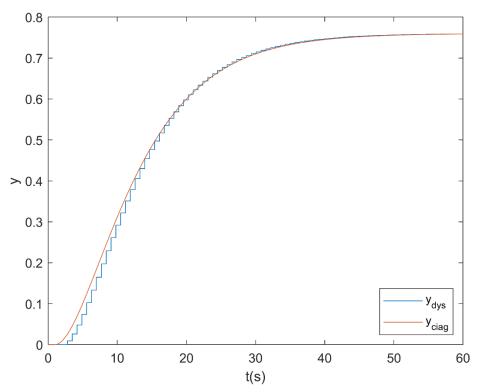
(Symulacje w pliku: *modele_dynamiczne.slx*)

T = 0.1

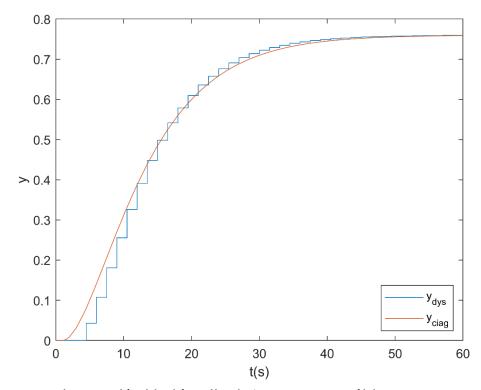
Rys. 3a Odpowiedź układów dla małego czasu próbkowania T = 0.1

T = 0.7

Rys. 3b Odpowiedź układów dla średniego czasu próbkowania T = 0.7

T = 1.5

Rys. 3c Odpowiedź układów dla dużego czasu próbkowania T = 1.5

Wraz ze zwiększaniem czasu próbkowania T, model dynamiczny coraz mniej dokładne odwzorowuje model ciągły (na wykresie możemy zaobserwować coraz większe schody)

Zad 4.

Na podstawie dynamicznego modelu dyskretnego wyznaczyć wzór i narysować charakterystykę statyczną y(u)

Wyprowadzanie charakterystyki statycznej 1)

$$x_{1}(k+1) = x_{1}(k)$$

$$x_{1}(k+1) = \left(-T \frac{T_{1} + T_{2}}{T_{1}T_{2}} + 1\right) x_{1}(k) + Tx_{2}(k)$$

$$0 = \left(-T \frac{T_{1} + T_{2}}{T_{1}T_{2}}\right) x_{1}(k) + Tx_{2}(k)$$

$$x_{2} = \frac{T_{1} + T_{2}}{T_{1}T_{2}} x_{1}$$

2)
$$x_{2}(k+1) = x_{2}(k)$$

$$x_{2}(k+1) = x_{2}(k) + T(-\frac{1}{T_{1}T_{2}}x_{1}(t) + \frac{K}{T_{1}T_{2}}(\alpha_{1}u(t) + \alpha_{2}u^{2}(t) + \alpha_{3}u^{3}(t) + \alpha_{4}u^{4}(t)))$$

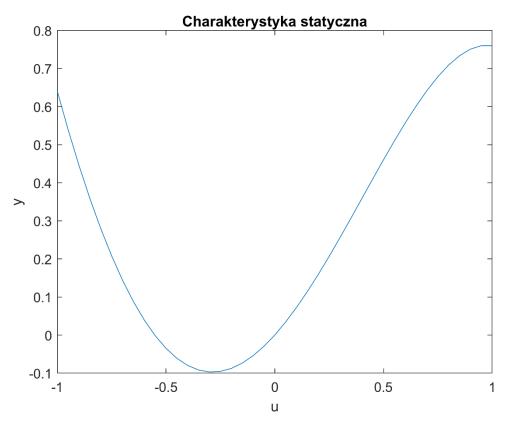
$$0 = T(-\frac{1}{T_{1}T_{2}}x_{1}(t) + \frac{K}{T_{1}T_{2}}(\alpha_{1}u(t) + \alpha_{2}u^{2}(t) + \alpha_{3}u^{3}(k) + \alpha_{4}u^{4}(k))$$

$$x_{1}K(\alpha_{1}u + \alpha_{2}u^{2} + \alpha_{3}u^{3} + \alpha_{4}u^{4})$$

3)
$$y = x_1$$

$$y(u) = K(\alpha_1 u + \alpha_2 u^2 + \alpha_3 u^3 + \alpha_4 u^4)$$

Wzór na charakterystykę statyczną y(u):

$$y(u) = \frac{16 u}{25} + \frac{9 u^2}{10} - \frac{29 u^3}{50} - \frac{u^4}{5}$$

Rys. 4 Charakterystyka statyczna

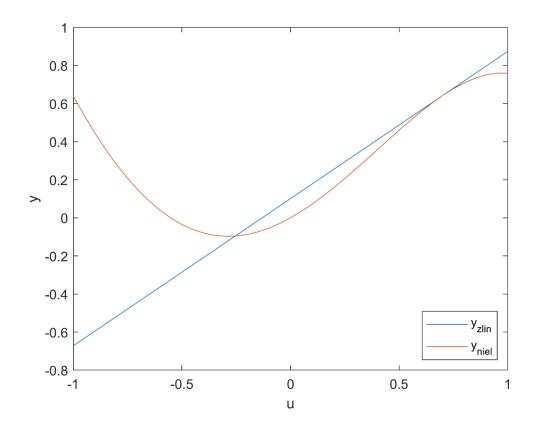
Zad 5. Wyznaczyć analitycznie charakterystykę statyczną zlinearyzowaną w dowolnym punkcie $\overline{\mathbf{u}}$.

Wzór po zlinearyzowaniu:

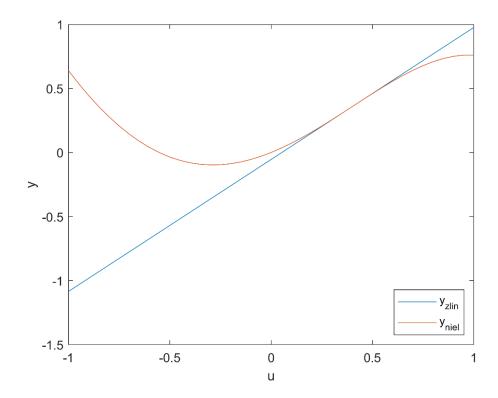
$$y(u) \approx \frac{u(-40\bar{u}^3 - 87\bar{u}^2 + 90\bar{u} + 32)}{50} - \frac{9\bar{u}^2}{10} + \frac{29\bar{u}^3}{25} + \frac{3\bar{u}^4}{5}$$

Zad 6. Narysować zlinearyzowaną charakterystykę statyczną na tle charakterystyki nieliniowej.

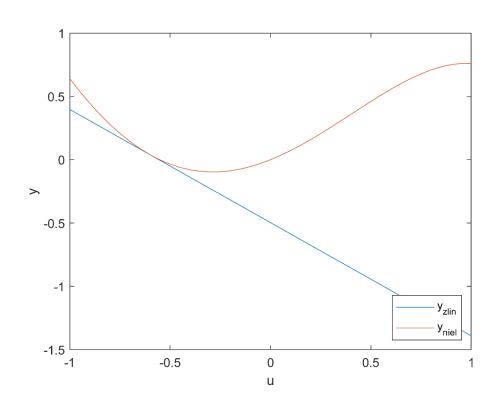
 $\overline{u} = 0.7$

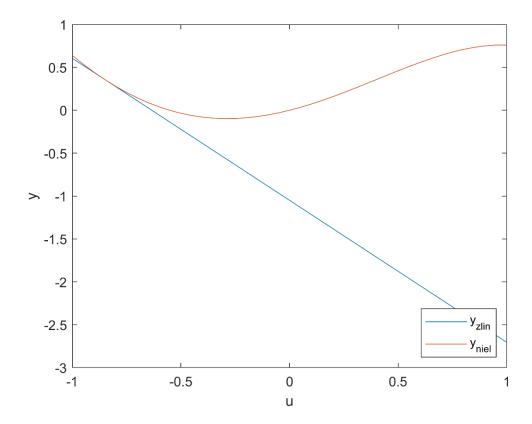

 $\overline{\mathbf{u}} = \mathbf{0.4}$

 $\overline{u}$ = -0.6

Ciężko jest wyznaczyć punkt, który dawałby dobre rezultaty (funkcja zlinearyzowana na stosunkowo długim odcinku odzwierciedlałaby funkcje nieliniową) dla całej charakterystyki, jednakże w podanym przedziale dobre dopasowanie osiąga charakterystyka zlinearyzowana w punkcie $\overline{u}=0.7$ oraz $\overline{u}=0.4$

Zad 7.

Wyznaczyć analitycznie dynamiczny dyskretny model zlinearyzowany w dowolnym punkcie ū.

W członie x_2 występuje nieliniowość w postaci nieliniowego sygnału sterującego, linearyzując x_2 otrzymujemy następujące równania zlinearyzowanego dynamicznego modelu dyskretnego

 x_1 :

$$x_1(k+1) = (-T \frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} + 1) x_1(k) + T x_2(k)$$

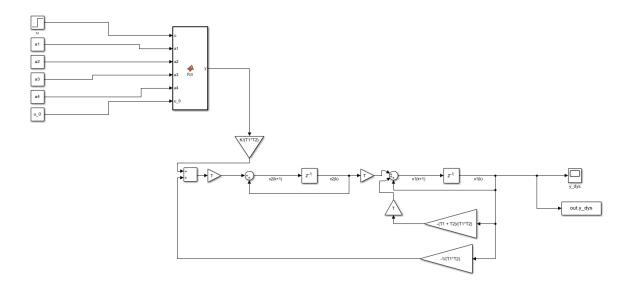
 x_2 :

$$x_2(k+1) = x_2(k) + T(-\frac{1}{T_1 T_2} x_1(k) + \frac{K}{T_1 T_2} (\alpha_1 u(k) + \alpha_2(\bar{u}^2 + 2\bar{u}(u - \bar{u})) + \alpha_3(\bar{u}^3 + 3\bar{u}^2(u - \bar{u})) + \alpha_4(\bar{u}^4 + 4\bar{u}^3(u - \bar{u}))))$$

y:

$$y(k) = x_1(k)$$

Zad 8.
Narysować reprezentację graficzną zlinearyzowanego dynamicznego modelu dyskretnego

Rys. 8 zawartość pliku: zlinearyzowany_dyskretny_model_dynamiczny.slx

Gdzie zawartość bloku MATLAB Function jest następująca:

```
function y = fcn(u,a1,a2,a3,a4,u_0)

y = a1* u + a2*((u_0)^2 + 2*u_0*(u-u_0)) + a3*((u_0)^3 + 3*(u_0^2)*(u-u_0)) + a4*((u_0)^4 + 4*(u_0^3)*(u-u_0));

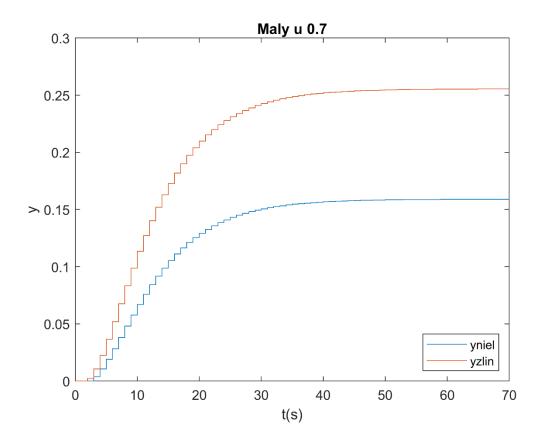
end
```

Zad 9. Zasymulować dynamiczny model dyskretny w wersji nieliniowej i zlinearyzowanej.

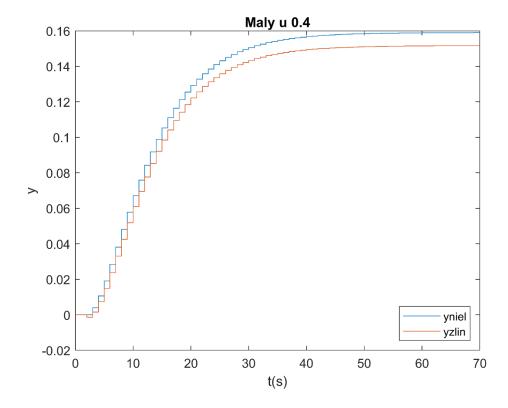
(Symulacje w pliku: modele_dyskretne.slx)
Mały sygnał sterujący:

Skok $\overline{\mathbf{u}}$ z 0 do 0.2 w 1 sekundzie:

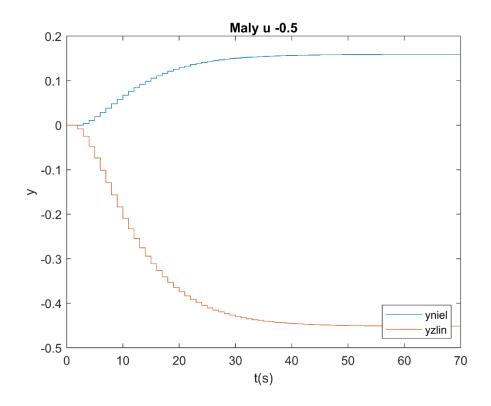
 $\overline{u} = 0.7$

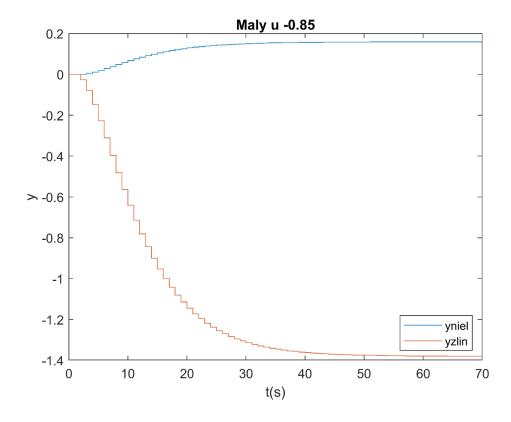

 $\overline{u} = 0.4$

 $\overline{u} = -0.5$

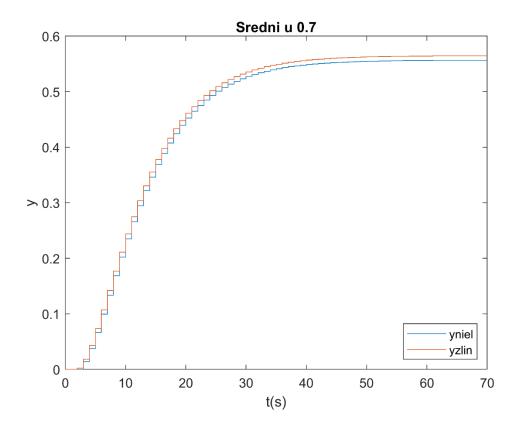

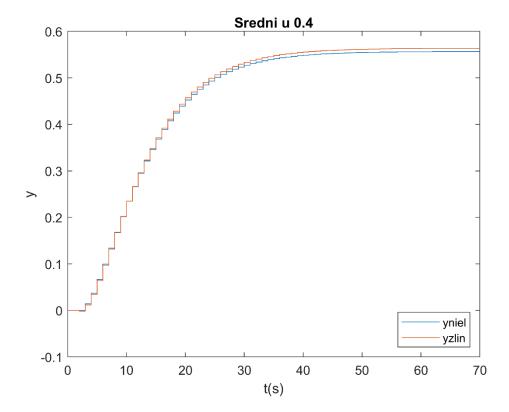
Średni sygnał sterujący:

Skok u z 0 do 0.6 w 1 sekundzie:

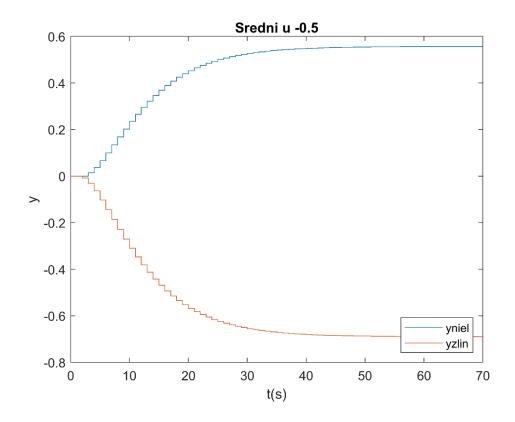
 $\overline{u} = 0.7$

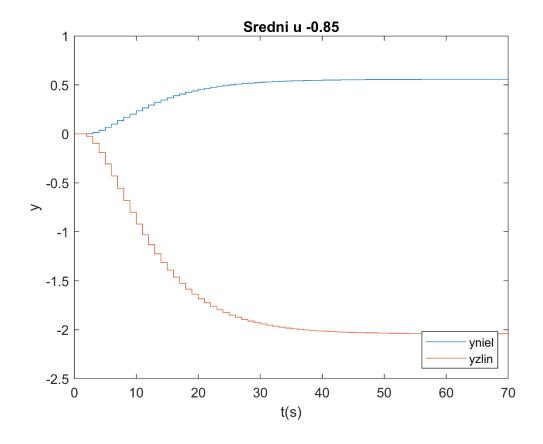

 $\overline{u} = 0.4$

 $\overline{u} = -0.5$

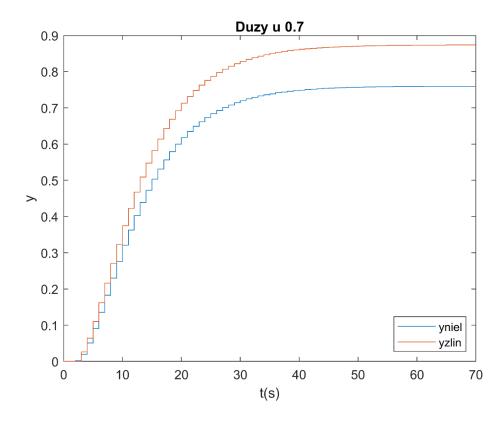

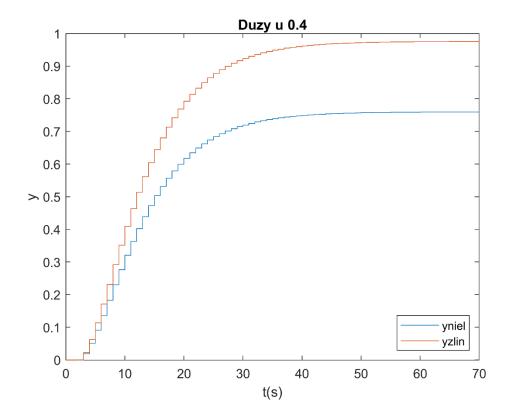

Duży sygnał sterujący:

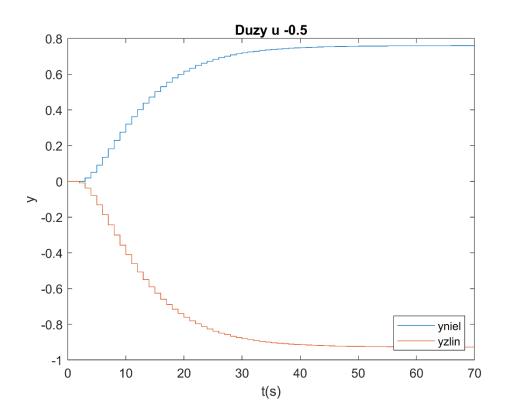
Skok u z 0 do 1 w 1 sekundzie:

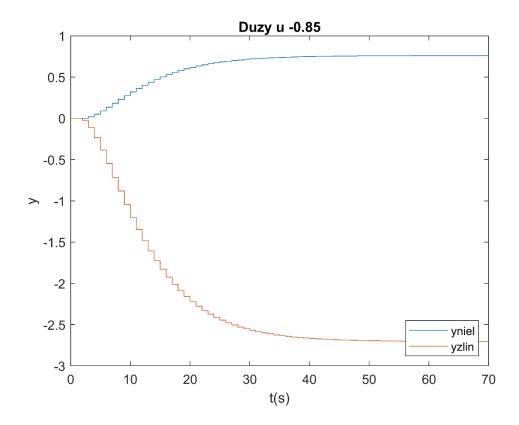
 $\overline{u} = 0.7$

 $\overline{u} = -0.5$

Można zauważyć, że jakoś śledzenia funkcji zlinearyzowanej nie zależy wyłącznie od punktu linearyzacji $\bar{u}$, ale także od wielkości skoku jednostkowego.

W przypadku $\bar{u}$ wynoszących -0,5 oraz -0,85 przebieg funkcji w żadnym wypadku nie zgadza się z przebiegiem funkcji nieliniowej, powodem może być przeciwne nachylenie prostej stycznej w tych punktach linearyzacji w stosunku do prostej stycznej dla u z przedziału (0, 1)

Z eksperymentu wynika, że najlepiej używać punktu linearyzacji z sąsiedztwa wartości skoku jednostkowego.

Zad 10.

Na podstawie zlinearyzowanego dynamicznego modelu dyskretnego wyznaczyć odpowiadającą mu transmitancję

Należy uporządkować wcześniej zlinearyzowany dynamiczny model dyskretny:

 x_1 :

$$x_1(k+1) = (-T \frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} + 1) x_1(k) + T x_2(k)$$

 χ_2 :

$$x_2(k+1) = x_2(k) + T(-\frac{1}{T_1 T_2} x_1(k) + \frac{K}{T_1 T_2} (\alpha_1 u(k) + \alpha_2(\bar{u}^2 + 2\bar{u}(u - \bar{u})) + \alpha_3(\bar{u}^3 + 3\bar{u}^2(u - \bar{u})) + \alpha_4(\bar{u}^4 + 4\bar{u}^3(u - \bar{u}))))$$

y:

$$y(k) = x_1(k)$$

Z równań tych wyznaczyłem macierze równań stanu potrzebne do wyznaczenia transmitancji:

$$A = \begin{bmatrix} -T & \frac{T_1 + T_2}{T_1 T_2} + 1 & T \\ & -\frac{T}{T_1 T_2} & 1 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 0 \\ \frac{TK}{T_1 T_2} (\alpha_1 + \alpha_2 2\bar{u} + \alpha_3 3\bar{u}^2 + \alpha_4 4\bar{u}^3) \end{bmatrix}$$

$$C = [1 \ 0]$$

$$D = 0$$

Posiadając macierze równań stanu możemy obliczyć transmitancję dynamicznego modelu dyskretnego ze wzoru:

$$G(z) = C(z \cdot I - A)^{-1} B + D$$

Transmitancja G(z) wynosi:

$$G(z) = \frac{-40 \, T^2 \, \bar{\mathbf{u}}^3 - 87 \, T^2 \, \bar{\mathbf{u}}^2 + 90 \, T^2 \, \bar{\mathbf{u}} + 32 \, T^2}{2000 \, z^2 + (650 \, T - 4000) \, z + 50 \, T^2 - 650 \, T + 2000}$$

Gdzie T to okres próbkowania

Zad 11. Wyznaczyć wzmocnienie statyczne K_{stat} w zależności od punktu linearyzacji $\bar{\mathbf{u}}$.

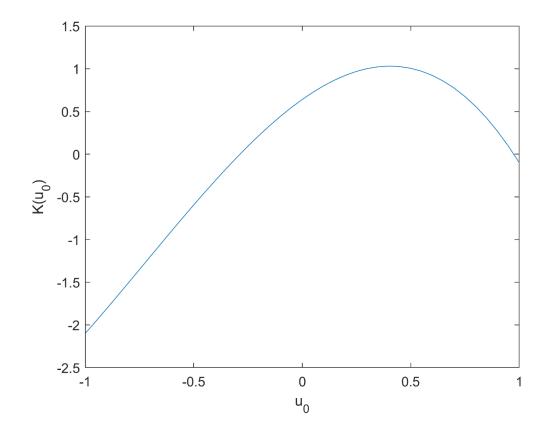
Wiemy, że dla transmitancji w dziedzinie z wzmocnienie statyczne otrzymujemy ze wzoru:

$$K_{\text{stat}}(\bar{\mathbf{u}}) = \lim_{z \to 1} (G(z, \bar{\mathbf{u}}))$$

Po podstawieniu otrzymujemy zależność:

$$K_{\text{stat}}(\bar{u}) = -\frac{4\bar{u}^3}{5} - \frac{87\bar{u}^2}{50} + \frac{9\bar{u}}{5} + \frac{16}{25}$$

Zależność K_{stat}(ū):

Wzmocnienie statyczne w znaczący sposób zależy od punktu linearyzacji. Wynika to z charakteru obiektu, jest to kontynuacja zjawiska, które można było zaobserwować w przypadku porównywania charakterystyk statycznych i zlinearyzowanych dla obiektu dyskretnego (zad 6).

Wzmocnienie może wynosić od wartości -2 do 1, jest to znacząca różnica, pozostawiająca za sobą znaczące konsekwencje, które chociażby można zaobserwować na wykresach z Zad. 9, na których w przypadku linearyzacji w punkcie $\bar{\rm u}$ -0,5 oraz -0,85, sygnału dla układu zlinearyzowanego osiągnął ujemne wartości